ΑΔΑ: 9ΟΟΧ46ΨΖ2Ν-ΔΩΒ

Ministry of Digital Governance

Digitally signed by Ministry of Digital Governance
Date: 2026.09.15 13:32:29 EEST
Reason:
Location: Athens

14.09.2026 15:49:09
ΨΗΦΙΑΚΑ
ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ
ΑΠΟ
VARVARA ZACHARAKI

63173

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

10 Σεπτεμβρίου 2026 | ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ | Αρ. Φύλλου **5513**

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 294/31-08-2026

Τροποποίηση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Παγκόσμια Διακυβέρνηση και Ασφάλεια» («Global Governance and Security»).

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141), και ειδικότερα τα άρθρα 79 έως και 88,

2. την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1-11-2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 "Νέοι ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των ΑΕΙ με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις" (Α' 141) για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα»,

3. την υπό στοιχεία 18137/Ζ1/16-02-2023 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας οργάνωσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)» (Β' 1079),

4. τον ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83),

5. το π.δ. 85/2013 «Ίδρυση, μετονομασία, ανασυγκρότηση Σχολών και ίδρυση Τμήματος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών» (Α' 124),

6. τον ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» (Α' 189) και ιδίως τα άρθρα 14 και 15,

7. την υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13-8-2007 υπουργική απόφαση «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων» (Β' 1466),

8. τον ν. 4589/2019 «Συνέργειες Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με τα Τ.Ε.Ι. Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας, Παλλημνιακό Ταμείο και άλλες διατάξεις» (Α' 13),

9. την υπ' αρ. 249/30-12-2025 (Β' 7379) απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία τροποποιήθηκε ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του ΕΚΠΑ,

10. την υπ' αρ. 724/30-05-2018 (Β' 2501) απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία επανιδρύθηκε το ΠΜΣ,

11. την υπ' αρ. 968/08-08-2018 (Β' 4172) απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία εγκρίθηκε ο κανονισμός του ΠΜΣ,

12. την υπ' αρ. 245/17-06-2020 (Β' 2802) απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία εγκρίθηκε η τροποποίηση του κανονισμού του ΠΜΣ,

13. την υπ' αρ. 4/21-08-2023 (Β' 5200) απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία τροποποιήθηκε και μετονομομάστηκε το ΠΜΣ «Διεθνής και Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση και Πολιτική» σε «Παγκόσμια Διακυβέρνηση και Ασφάλεια» ,

14. την απόφαση πιστοποίησης του Συμβουλίου Αξιολόγησης και Πιστοποίησης της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.) (συνεδρία 42η/12-09-2024),

15. την υπ’ αρ. 134/07-10-2025 (Β’ 5548) απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία τροποποιήθηκε το ΠΜΣ «Παγκόσμια Διακυβέρνηση και Ασφάλεια»,

16. το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ (συνεδρίαση 07-07-2026),

17. το απόσπασμα πρακτικού της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΕΚΠΑ (11η συνεδρία 16-07-2026),

18. το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ (12η συνεδρία 29-07-2026),

19. το γεγονός ότι με την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού,

20. το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ -ΜΙΤΟΣ, αποφασίζει:

Την τροποποίηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Παγκόσμια Διακυβέρνηση και Ασφάλεια» («Global Governance and Security»), από το ακαδημαϊκό έτος 2026-2027, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022 και τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του ΕΚΠΑ, ως ακολούθως:

Άρθρο 1
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης της Σχολής Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών θα λειτουργήσει από το ακαδημαϊκό έτος 2026-27 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) «Παγκόσμια Διακυβέρνηση και Ασφάλεια» («Global Governance and Security») σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής και τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

Άρθρο 2
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ - ΣΚΟΠΟΣ

2.1 Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) στην «Παγκόσμια Διακυβέρνηση και Ασφάλεια» (Global Governance and Security) έχει ως αντικείμενο την παροχή εξειδικευμένων γνώσεων και την εμβάθυνση στο αντικείμενο των Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών καθώς και των «Σπουδών Ασφάλειας» υπό το φως των εξελίξεων στο σύγχρονο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον καθώς και την προαγωγή της έρευνας στους τομείς αυτούς. Η προστιθέμενη αξία του προγράμματος οφείλεται στον διεπιστημονικό του χαρακτήρα και στη δυνατότητα επιλογής μαθημάτων από ποικίλα γνωστικά πεδία και αντικείμενα, όπως οι Διεθνείς Σχέσεις, οι Σπουδές Ασφάλειας, οι Διεθνείς Οργανισμοί, η Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση, το Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο και Πολιτικές και η Διεθνής και Ευρωπαϊκή Πολιτική Οικονομία. Σκοπός του ΠΜΣ είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τα σύγχρονα επιστημονικά ρεύματα και η απόκτηση των απαραίτητων ερευνητικών εργαλείων και πρακτικών δεξιοτήτων που επιτρέπουν την εμβάθυνση και την εξειδίκευση των γνώσεών τους στα παραπάνω επιστημονικά πεδία. Στο πλαίσιο αυτό, πρωταρχικό στόχο του προγράμματος συνιστά η άρτια κατάρτιση των φοιτητών για την περαιτέρω ακαδημαϊκή και επαγγελματική τους σταδιοδρομία, η οποία περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την στελέχωση διεθνών και ευρωπαϊκών οργανισμών, καθώς και ελληνικών δημοσίων υπηρεσιών, την πρόσβαση στον ακαδημαϊκό χώρο και την απασχόληση στον ιδιωτικό τομέα στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

2.2 Σκοπός του Π.Μ.Σ. «Παγκόσμια Διακυβέρνηση και Ασφάλεια» είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στο επιστημονικό πεδίο της Παγκόσμιας Διακυβέρνησης και Ασφάλειας.

2.3 Με την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος οι απόφοιτοι:

- Θα έχουν αποκτήσει εξειδικευμένες γνώσεις στο αντικείμενο των Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών καθώς και των «Σπουδών Ασφάλειας».
- Θα έχουν εξοικειωθεί με τη χρήση των μεθοδολογικών εργαλείων που επιτρέπει την αποτελεσματικότερη οργάνωση και εμβάθυνση των γνώσεών τους στα παραπάνω επιστημονικά αντικείμενα.
- Θα έχουν αναπτύξει τις αναλυτικές τους δεξιότητες και θα έχουν μάθει να πραγματοποιούν με μεθοδολογικά συγκροτημένο τρόπο αποτελεσματικές προφορικές παρουσιάσεις.
- Θα έχουν ενισχύσει τη δυνατότητα ακαδημαϊκής και κυρίως επαγγελματικής εξέλιξης σε συναφείς με το μεταπτυχιακό πρόγραμμα δημόσιους ή/και ιδιωτικούς φορείς στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Άρθρο 3
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

3.1 Για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των προσφερόμενων μαθημάτων του ΠΜΣ και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι ενενήντα (90) ECTS.

3.2 Το ΠΜΣ απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) στην «Παγκόσμια Διακυβέρνηση και Ασφάλεια» (“MSc in Global Governance and Security”) με τις εξής ειδικεύσεις:

1. Διεθνής και Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση (International and European Governance)
2. Διεθνής Ασφάλεια (International Security)

Άρθρο 4
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

4.1 Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι του Α’ κύκλου σπουδών των Πανεπιστήμιων της ημεδαπής ή Τμημάτων αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής από τον ΔΟΑΤΑΠ, καθώς και πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι. συναφούς γνωστικού αντικειμένου.

4.2 Ο ανώτατος αριθμός των εισακτέων φοιτητών/τριών στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ανά ακαδημαϊκό έτος, οι οποίοι θα κατανέμονται σε πλήρους και μερικής φοίτησης, ορίζεται σε είκοσι (20) ανά ειδίκευση και σε σαράντα (40) συνολικά. Ο ανώτατος αριθμός εισακτέων προσδιορίζεται σύμφωνα με τον αριθμό των διδασκόντων του Π.Μ.Σ. και την αναλογία φοιτητών-διδασκόντων, την υλικοτεχνική υποδομή, τις αίθουσες διδασκαλίας και την απορρόφηση των διπλωματούχων από την αγορά εργασίας.

4.3 Επιπλέον του αριθμού εισακτέων γίνεται δεκτό ένα (1) μέλος των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. κατ’ έτος, εφόσον το έργο που επιτελεί στο Ίδρυμα είναι συναφές με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

4.4 Όσοι έχουν λάβει Υποτροφία του ΙΚΥ για μεταπτυχιακές σπουδές στο ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ. καθώς και οι αλλοδαποί υπότροφοι του ελληνικού κράτους που είναι κάτοχοι πιστοποιητικού ελληνικής γλωσσομάθειας γίνονται δεκτοί εφόσον πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις εισαγωγής στο ΠΜΣ.

Άρθρο 5
ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

5.1 Η επιλογή των φοιτητών/τριών γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών ΕΚΠΑ και τις προβλέψεις της παρούσας απόφασης.

5.2 Κατά το εαρινό εξάμηνο, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Ε.Κ.Π.Α, δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και του Ιδρύματος προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στο Π.Μ.Σ. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

5.3 Η Συνέλευση του Τμήματος ορίζει Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων, η οποία αποτελείται τουλάχιστον από τρία μέλη Δ.Ε.Π. που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

5.4 Οι ενδιαφερόμενοι-ες πρέπει να καταθέσουν τα παρακάτω δικαιολογητικά:

- Αίτηση συμμετοχής
- Βιογραφικό σημείωμα
- Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας
- Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών
- Υπεύθυνη Δήλωση (για τους μη πτυχιούχους) στην οποία θα αναφέρεται: α) Ο μέσος όρος βαθμολογίας, μέχρι τη στιγμή κατάθεσης της αίτησης, β) ότι δεν θα οφείλουν για εξέταση, την περίοδο του Σεπτεμβρίου, περισσότερα από δύο μαθήματα για την απόκτηση του πτυχίου τους, και γ) ότι θα προσκομίσουν αντίγραφο του πτυχίου τους το αργότερο κατά την εγγραφή τους.
- Αναλυτική βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων (με ελάχιστο βαθμό «Λίαν Καλώς», δηλ. 6,5 με άριστα το 10). Σε περίπτωση κατοχής τίτλου αναγνωρισμένου μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών ισχύει ο βαθμός αυτού του διπλώματος.
- Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας αγγλικής γλώσσας επιπέδου Γ1. Σε περίπτωση απόκτησης πτυχίου με γλώσσα διδασκαλίας την αγγλική, οι υποψήφιοι απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής άλλου πιστοποιητικού γνώσης αγγλικής γλώσσας. Πιστοποιητικά άλλων ξένων γλωσσών συνεκτιμώνται.
- Δύο (2) συστατικές επιστολές. Τουλάχιστον η μία από τις δύο επιστολές πρέπει να υπογράφεται από μέλος ΔΕΠ του Τμήματος από το οποίο προέρχεται ο υποψήφιος (πρωτότυπα ή επικυρωμένα αντίγραφα), ενώ η δεύτερη θα πρέπει να υπογράφεται από άτομο το οποίο θα μπορεί να εκφράσει τεκμηριωμένη γνώμη για τις επιστημονικές ή/και επαγγελματικές ικανότητες του/της υποψηφίου/ας.
- Επιστημονικές δημοσιεύσεις, εάν υπάρχουν.
- Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν.

- Πιστοποιητικό ελληνομάθειας ή επαρκής, διαπιστωμένη από την Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων του ΠΜΣ, γνώση της ελληνικής γλώσσας για αλλοδαπούς υποψήφιους.
- «Δήλωση Σκοπού» όσον αφορά στο ενδιαφέρον φοίτησης στο συγκεκριμένο πρόγραμμα του/της υποψηφίου/ας.
- Φωτογραφία σε διαστάσεις διαβατηρίου.
- Αναγνώριση ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών της αλλοδαπής.

5.5 Για τους/ις φοιτητές/τριες από ιδρύματα της αλλοδαπής, που δεν προσκομίζουν πιστοποιητικό αναγνώρισης ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., ακολουθείται η ακόλουθη διαδικασία:

Η Συνέλευση του Τμήματος ορίζει επιτροπή αρμόδια να διαπιστώσει εάν ένα ίδρυμα της αλλοδαπής ή ένας τύπος τίτλου ιδρύματος της αλλοδαπής είναι αναγνωρισμένα.

Η επιτροπή ελέγχει εάν ένα ίδρυμα της αλλοδαπής ή ένας τύπος τίτλου ιδρύματος της αλλοδαπής συμπεριλαμβάνονται στο σχετικό Μητρώο των αλλοδαπών ιδρυμάτων που τηρεί και επικαιροποιεί ο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

Αν το ίδρυμα της αλλοδαπής ανήκει στον κατάλογο ιδρυμάτων του άρθρου 307, του ν. 4957/2022, τότε ο υποψήφιος υποχρεούται να προσκομίσει βεβαίωση τόπου σπουδών, η οποία εκδίδεται και αποστέλλεται από το πανεπιστήμιο της αλλοδαπής. Αν ως τόπος σπουδών ή μέρος αυτών βεβαιώνεται η ελληνική επικράτεια, ο τίτλος σπουδών δεν αναγνωρίζεται, εκτός αν το μέρος σπουδών που έγιναν στην ελληνική επικράτεια βρίσκεται σε δημόσιο Α.Ε.Ι.

5.6 Η αξιολόγηση των υποψηφίων και η επιλογή των εισακτέων πραγματοποιείται σε δύο στάδια και με βάση συγκεκριμένα κριτήρια. Στο πρώτο στάδιο αξιολογείται ο φάκελος κάθε υποψηφίου/ας από την Επιτροπή επιλογής εισακτέων και επί τη βάσει των παρακάτω κριτηρίων:

- Βαθμός πτυχίου
- Βαθμός της πτυχιακής ή διπλωματικής εργασίας (εάν υπάρχει)
- Συνάφεια του πτυχίου ΑΕΙ και των γνώσεων του υποψηφίου με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ
- Πιστοποιημένη γνώση αγγλικής γλώσσας
- Γνώση άλλων ξένων γλωσσών
- Επιστημονικές δημοσιεύσεις, συμμετοχή σε συνέδρια
- Συστατικές επιστολές
- Σχετική ερευνητική ή επαγγελματική δραστηριότητα
- Κατοχή μεταπτυχιακού ή διδακτορικού διπλώματος
- Δήλωση Σκοπού

Σε δεύτερο στάδιο πραγματοποιείται προφορική συνέντευξη των υποψηφίων, από την ορισθείσα από την Συνέλευση Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων, η επίδοση της οποίας αποτελεί το 50% της συνολικής βαθμολογίας.

Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων καταρτίζει τον πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών/τριών και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας (με μαθηματική στρογγυλοποίηση στην ακέραιη μονάδα της κλίμακας 100), εισάγονται οι ισοβαθμήσαντες υποψήφιοι, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 10% του ανώτατου αριθμού εισακτέων.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσοτέρων φοιτητών/τριών, θα κληθούν να εγγραφούν στο Π.Μ.Σ. οι επιλαχόντες/ουσες (αν υπάρχουν), με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα.

Άρθρο 6
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

6.1 Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασία.

6.2 Υπάρχει δυνατότητα μερικής φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή και έγκριση από τη Συνέλευση.

Δικαίωμα υποβολής αίτησης για μερική φοίτηση έχουν:

α) Οι φοιτητές που αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα,

β) οι φοιτητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες,

γ) οι φοιτητές που είναι παράλληλα αθλητές και κατά τη διάρκεια των σπουδών τους ανήκουν σε αθλητικά σωματεία εγγεγραμμένα στο ηλεκτρονικό μητρώο αθλητικών σωματείων του άρθρου 142 του ν. 4714/2020 (Α’ 148), που τηρείται στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού (Γ.Γ.Α.) υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

γα) Για όσα έτη καταλαμβάνουν διάκριση 1ης έως και 8ης θέσης σε πανελλήνια πρωταθλήματα ατομικών αθλημάτων με συμμετοχή τουλάχιστον δώδεκα (12) αθλητών και οκτώ (8) σωματείων ή αγωνίζονται σε ομά-

δες των δύο (2) ανώτερων κατηγοριών σε ομαδικά αθλήματα ή συμμετέχουν ως μέλη εθνικών ομάδων σε πανευρωπαϊκά πρωταθλήματα, παγκόσμια πρωταθλήματα ή άλλες διεθνείς διοργανώσεις υπό την Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή, ή

γβ) συμμετέχουν έστω άπαξ, κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο πρόγραμμα σπουδών για το οποίο αιτούνται την υπαγωγή τους σε καθεστώς μερικής φοίτησης, σε ολυμπιακούς, παραολυμπιακούς αγώνες και ολυμπιακούς αγώνες κωφών. Οι φοιτητές της παρούσας υποπερίπτωσης δύνανται να εγγράφονται ως φοιτητές μερικής φοίτησης, μετά από αίτησή τους που εγκρίνεται από την Κοσμητεία της Σχολής.

Η διάρκεια της μερικής φοίτησης δεν υπερβαίνει το διπλάσιο της διάρκειας της κανονικής φοίτησης, δηλαδή τα έξι (6) εξάμηνα. Στους φοιτητές μερικής φοίτησης δίνεται η δυνατότητα παράτασης για άλλα δύο εξάμηνα.

6.3 Υπάρχει δυνατότητα παράτασης για την ολοκλήρωση της συγγραφής της διπλωματικής εργασίας, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του/της φοιτητή/τριας και έγκριση από τη Συνέλευση. Η παράταση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα εξάμηνο.

6.4 Οι φοιτητές/τριες που δεν έχουν υπερβεί το ανώτατο όριο φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτησή τους προς τη Συνέλευση του Τμήματος, δύνανται να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Αναστολή φοίτησης χορηγείται για σοβαρούς λόγους (στρατιωτική θητεία, ασθένεια, λοχεία, απουσία στο εξωτερικό κ.ά.).

Η αίτηση πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να συνοδεύεται από όλα τα σχετικά δικαιολογητικά αρμόδιων δημόσιων αρχών ή οργανισμών, από τα οποία αποδεικνύονται οι λόγοι αναστολής φοίτησης. Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτησης και δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε καμία εκπαιδευτική διαδικασία. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Τουλάχιστον δύο εβδομάδες πριν από το πέρας της αναστολής φοίτησης, ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να επανεγγραφεί στο πρόγραμμα για να συνεχίσει τις σπουδές του/της με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του/της ενεργού φοιτητή/τριας. Οι φοιτητές/τριες δύνανται με αίτησή τους να διακόψουν την αναστολή φοίτησης και να επιστρέψουν στο Πρόγραμμα μόνο στην περίπτωση που έχουν αιτηθεί αναστολή φοίτησης για δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα. Η αίτηση διακοπής της αναστολής φοίτησης πρέπει να κατατίθεται το αργότερο δύο εβδομάδες πριν από την έναρξη του δεύτερου εξαμήνου της αναστολής.

Η διάρκεια αναστολής ή παράτασης του χρόνου φοίτησης συζητείται και εγκρίνεται κατά περίπτωση από τη Σ.Ε., η οποία και εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος.

Άρθρο 7
ΦΟΙΤΗΣΗ ΣΤΟ ΠΜΣ

7.1 Το Π.Μ.Σ. ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους.

7.2 Για την απόκτηση διπλώματος του Π.Μ.Σ. απαιτούνται συνολικά ενενήντα (90) πιστωτικές μονάδες (ECTS). Όλα τα μαθήματα διδάσκονται εβδομαδιαίως και, κατά περίπτωση, περιλαμβάνουν σεμινάρια ή/και πρακτικές ασκήσεις.

7.3 Η γλώσσα διδασκαλίας και συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία μπορεί να συγγραφεί στην αγγλική σε συνεννόηση με τον επιβλέποντα διδάσκοντα, με απόφαση της ΣΕ.

7.4 Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες υποχρεούνται στην παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, την πραγματοποίηση ακαδημαϊκής έρευνας και την συγγραφή επιστημονικών εργασιών καθώς και την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

7.5 Η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας πραγματοποιείται στο 3ο εξάμηνο σπουδών και πιστώνεται με τριάντα (30) ECTS.

7.6 Υπάρχει η δυνατότητα πρακτικής άσκησης σε φορείς με συναφές αντικείμενο με το ΠΜΣ, προς απόκτηση της απαιτούμενης πρακτικής εμπειρίας, υπό την επίβλεψη/συνεργασία του επιβλέποντος μέλους ΔΕΠ. Η πρακτική άσκηση είναι προαιρετική, έχει διάρκεια 3 μήνες και πιστώνεται με 12 ECTS. Σχετική αναφορά θα υπάρχει στο παράρτημα Διπλώματος.

7.7 Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης ή εξ αποστάσεως, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και όσα ορίζονται στο άρθρο 8 της παρούσας απόφασης.

Πριν από την έναρξη των μαθημάτων, προσφέρεται εισαγωγικό σεμινάριο με τίτλο: «Μέθοδοι Κοινωνικής Έρευνας», το οποίο περιλαμβάνει 10 τρίωρες συναντήσεις με στόχο την καλύτερη προετοιμασία των φοιτητών για την παρακολούθηση των μαθημάτων και πιστώνεται με 3,5 ECTS. Σχετική αναφορά θα υπάρχει στο παράρτημα Διπλώματος.

Τα μαθήματα οργανώνονται σε εξάμηνα, πραγματοποιούνται σε εβδομαδιαία βάση και διεξάγονται στην ελληνική γλώσσα. Στην αρχή κάθε ακαδημαϊκής χρονιάς οι συμμετέχοντες/ουσες ενημερώνονται για τα προσφερόμενα στο χειμερινό και εαρινό εξάμηνο μαθήματα. Με τη σύμφωνη γνώμη του διδάσκοντα και απόφαση της ΣΕ ένα μάθημα μπορεί να διδάσκεται στην αγγλική γλώσσα.

7.8 Το ενδεικτικό πρόγραμμα των μαθημάτων ανά ειδίκευση διαμορφώνεται ως εξής:

Ειδίκευση: Διεθνής και Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση		
Α΄ εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. ώρες/ εβδ.	ECTS
Διεθνείς Θεσμοί και ασφάλεια	3	7,5
Διεθνής Θεωρία και Παγκόσμια Διακυβέρνηση	3	7,5
Μαθήματα Επιλογής (Επιλογή 2 μαθημάτων)		
Έννομη τάξη της ΕΕ	3	7,5
Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση	3	7,5
Παγκόσμια Οικονομική Διακυβέρνηση	3	7,5
Σύνολο	12	30
Β΄ εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικής επιλογής (Επιλογή 2 μαθημάτων)	Διδ. ώρες/ εβδ.	ECTS
Ευρωπαϊκή Ενοποίηση και Οικονομική Ολοκλήρωση	3	7,5
Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση και Εγχώρια Πολιτική	3	7,5
Θεωρία και Διακυβέρνηση Ομοσπονδιακών συστημάτων	3	7,5
Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (Επιλογή 2 μαθημάτων)	Διδ. ώρες/ εβδ.	
Πολιτιστική Διακυβέρνηση και Ασφάλεια	3	7,5
Μετανάστευση: Ζητήματα Διακυβέρνησης και Ασφάλειας	3	7,5
Ανατολική Μεσόγειος και Μέση Ανατολή	3	7,5
Κλιματική Κρίση και Ασφάλεια	3	7,5
Γεωπολιτική της Ενέργειας	3	7,5
Διακυβέρνηση και Ασφάλεια στην Εποχή των Πολυκρίσεων	3	7,5
Παγκοσμιοποίηση, Μορφές Ηγεμονίας και Πολιτικές Στρατηγικές	3	7,5
Ειδικά θέματα διεθνούς διακυβέρνησης	3	7,5
Ειδικά θέματα διεθνών σχέσεων	3	7,5
Ισχύς και Δίκαιο στις Σύγχρονες Ένοπλες Συρράξεις	3	7,5
Επιλογή 2 μαθημάτων από τα προσφερόμενα μαθήματα ελεύθερης επιλογής ή 1 μαθήματος από τα προσφερόμενα μαθήματα ελεύθερης επιλογής και 1 μαθήματος από τα ΠΜΣ του ΕΚΠΑ με συναφές γνωστικό αντικείμενο* και αντίστοιχα ECTS.	3	7,5
Σύνολο	12	30
Γ΄ εξάμηνο		ECTS
Εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας		30
Σύνολο		30

Ειδίκευση: Διεθνής Ασφάλεια		
Α΄ εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. ώρες/ εβδ.	ECTS
Διεθνείς Θεσμοί και ασφάλεια	3	7,5
Διεθνής Θεωρία και Παγκόσμια Διακυβέρνηση	3	7,5
Μαθήματα Επιλογής (Επιλογή 2 μαθημάτων)		
Ασφάλεια: Σύγχρονες Προσεγγίσεις και Διερευνήσεις	3	7,5
Ευρωπαϊκή Ασφάλεια	3	7,5
Νέες Απειλές και Προκλήσεις Ασφάλειας/ Τεχνολογία και Ασφάλεια	3	7,5
Σύνολο	12	30
Β΄ εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικής επιλογής (Επιλογή 2 μαθημάτων)	Διδ. ώρες/ εβδ.	ECTS
Ανατολική Μεσόγειος και Μέση Ανατολή	3	7,5
Κλιματική Κρίση και Ασφάλεια	3	7,5
Γεωπολιτική της Ενέργειας	3	7,5
Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (Επιλογή 2 μαθημάτων)	Διδ. ώρες/ εβδ.	
Πολιτιστική Διακυβέρνηση και ασφάλεια	3	7,5
Μετανάστευση: Ζητήματα Διακυβέρνησης και Ασφάλειας	3	7,5
Ευρωπαϊκή Ενοποίηση και Οικονομική Ολοκλήρωση	3	7,5
Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση και Εγχώρια Πολιτική	3	7,5
Θεωρία και Διακυβέρνηση Ομοσπονδιακών συστημάτων	3	7,5
Παγκοσμιοποίηση, Μορφές Ηγεμονίας και Πολιτικές Στρατηγικές	3	7,5
Διακυβέρνηση και Ασφάλεια στην Εποχή των Πολυκρίσεων	3	7,5
Ειδικά θέματα διεθνούς διακυβέρνησης	3	7,5
Ειδικά θέματα διεθνών σχέσεων	3	7,5
Ισχύς και Δίκαιο στις Σύγχρονες Ένοπλες Συρράξεις	3	7,5
Επιλογή 2 μαθημάτων από τα προσφερόμενα μαθήματα ελεύθερης επιλογής ή 1 μαθήματος από τα προσφερόμενα μαθήματα ελεύθερης επιλογής και 1 μαθήματος από τα ΠΜΣ του ΕΚΠΑ με συναφές γνωστικό αντικείμενο* και αντίστοιχα ECTS.	3	7,5
Σύνολο	12	30
Γ΄ εξάμηνο		ECTS
Εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας		30
Σύνολο		30

*Τα μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής που είναι και μαθήματα Υποχρεωτικής Επιλογής για την Α’ ή την Β’ ειδίκευση επιλέγονται κατά προτεραιότητα από τους/τις φοιτητές/τριες της ανάλογης ειδίκευσης.

Δεδομένου του μεγάλου αριθμού μαθημάτων Ελεύθερης Επιλογής που προσφέρονται στο Β’ εξάμηνο και προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας μετά από απόφαση της ΣΕ του ΠΜΣ

ορίζεται ο κατώτατος αριθμός συμμετεχόντων [πέντε (5)] καθώς και ο ανώτατος αριθμός συμμετεχόντων [δεκαοχτώ(18)] σε κάθε μάθημα. Για τα μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής (τα οποία προσφέρονται και ως ελεύθερης επιλογής για φοιτητές/τριες της άλλης κατεύθυνσης) προτεραιότητα έχουν οι φοιτητές/τριες της κατεύθυνσης για την οποία τα μαθήματα είναι υποχρεωτικής επιλογής.

Επιπλέον, και εφόσον έχει ληφθεί υπόψη οι πρόνοιες της προηγούμενης παραγράφου, η συμμετοχή των φοιτητών/τριών στα μαθήματα θα γίνεται με σειρά χρονικής προτεραιότητας, δηλ. επί τη βάσει του χρόνου δήλωσης της επιλογής τους.

Β. Περιεχόμενο/Περιγραφή μαθημάτων

Διεθνείς Θεσμοί και Ασφάλεια

Το μάθημα προσφέρει μια διεπιστημονική προσέγγιση για την κατανόηση των διεθνών θεσμών που διαμορφώνουν το πλαίσιο διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας. Η βασική υπόθεση εργασίας περιλαμβάνει (α) το θεωρητικό μέρος που συνδυάζει την εξελικτική πορεία του διεθνούς δικαίου (γενική εισαγωγή στα υποκείμενα και τις πηγές, jus ad bellum, jus in bellum, διεθνής δικαιοσύνη, ανθρώπινα δικαιώματα) που αφορά στην διεθνή ειρήνη και ασφάλεια, της διεθνούς οργάνωσης (με επίκεντρο τα Ηνωμένα Έθνη και το συλλογικό σύστημα ασφάλειας με έμφαση στις νέες τάσεις για συμμετοχική και δικτυωμένη πολυμερή συνεργασία) και τη συμβολή τους στα διαφορετικά στάδια του κύκλου της ειρήνης τόσο σε στρατηγικό όσο και σε επιχειρησιακό επίπεδο και, (β) το εμπειρικό μέρος όπου θα εξεταστούν συγκεκριμένες κρίσεις και η διαχείρισή τους από τη διεθνή κοινότητα υπό το πρίσμα των ενοτήτων που έχουν συζητηθεί στο πρώτο μέρος.

Διεθνής Θεωρία και Παγκόσμια Διακυβέρνηση

Σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση των θεωρητικών ρευμάτων που πλαισιώνουν την ανάλυση των διαφορετικών εκφάνσεων της διεθνούς και ευρωπαϊκής συνεργασίας, αλληλεξάρτησης και διακυβέρνησης. Η φιλοσοφία του μαθήματος διέπεται από μια διεπιστημονική λογική και επιχειρεί την εξοικείωση των συμμετεχόντων με τα θεωρητικά και μεθοδολογικά εργαλεία των σημαντικότερων «επιστημονικών πειθαρχιών» που θεραπεύουν το αντικείμενο της παγκόσμιας διακυβέρνησης (διεθνείς σχέσεις, διεθνές δίκαιο, ευρωπαϊκές σπουδές, διεθνής πολιτική οικονομία).

Ευρωπαϊκή Ασφάλεια

Το μάθημα συζητά την εξέλιξη της αρχιτεκτονικής ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΚΕΠΠΑ/ΚΠΑΑ/Ένωση Ασφάλειας κ.τ.λ.), τις εξωτερικές σχέσεις και την εξωτερική πολιτική της Ένωσης, την εξέλιξη των διατλαντικών σχέσεων, τις σχέσεις της Ε.Ε. με το ΝΑΤΟ και άλλους οργανισμούς ασφάλειας και την προσπάθεια της Ε.Ε. για την επίτευξη «στρατηγικής αυτονομίας». Το μάθημα συζητά ακόμη την εξελικτική διαμόρφωση των θεσμικών στρατηγικών κειμένων της Ε.Ε. από το πρώτο κείμενο «Ευρωπαϊκής Στρατηγικής Ασφάλειας» (2003) μέχρι και την «Παγκόσμια Στρατηγική Ασφάλειας» (2016) καθώς και τα επόμενα βήματα συγκρότησης Υψηλής Στρατηγικής από την Ε.Ε.

Γεωπολιτική της Ενέργειας

Η γεωπολιτική της ενέργειας αναφέρεται στην αλληλεπίδραση μεταξύ των ενεργειακών πόρων, της πολιτικής και των διεθνών σχέσεων. Εξετάζει πώς οι ενεργειακοί πόροι, όπως το πετρέλαιο, το φυσικό αέριο και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, διαμορφώνουν τη δυναμική ισχύος μεταξύ των κρατών, επηρεάζουν τις αποφάσεις εξωτερικής πολιτικής και επηρεάζουν την παγκόσμια ασφάλεια και σταθερότητα. Ειδικότερα, το μάθημα εξετάζει την σχέση και αλληλεπίδραση μεταξύ διεθνούς πολιτικής, διεθνούς ασφάλειας και ενεργειακών ζητημάτων. Κεντρική ιδέα του μαθήματος είναι ότι ενεργειακά ζητήματα αποτελούν καταλύτη σημαντικών αλλαγών στο παγκόσμιο σύστημα και στα περιφερειακά υποσυστήματα. Σε αυτό το πλαίσιο εξετάζονται οι ενεργειακές πολιτικές των σημαντικότερων διεθνών κρατικών καθώς και ορισμένων διεθνικών δρώντων και οι συνέπειές τους για την παγκόσμια και περιφερειακή σταθερότητα. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στις ενεργειακές εξελίξεις στην Ανατολική Μεσόγειο και τις δυνατότητες συνεργασίας των κρατών της περιοχής όσον αφορά στη διαχείριση των ενεργειακών αποθεμάτων της μεσογειακής λεκάνης.

Έννομη τάξη της ΕΕ

Κύρια στόχευση του μαθήματος είναι όχι μόνο η παροχή «τεχνικής» γνώσης όσον αφορά το περιεχόμενο επιμέρους ρυθμίσεων του ενωσιακού δικαίου, αλλά και η διερεύνηση των επιστημολογικών του διασυνδέσεων με όμορους επιστημονικούς κλάδους. Αυτή η μεθοδολογική στόχευση επιχειρείται συν τοις άλλοις μέσω της προσπάθειας ανάδειξης της δογματικής συνάρθρωσης των βασικών αρχών του δικαίου της Ε.Ε. μεταξύ τους αλλά και με τις δομές των εθνικών εννόμων τάξεων: Συστημικές διεισδύσεις, επικαλύψεις, αλληλεπιδράσεις του «νομικού» με το «πολιτικό» στοιχείο καθίστανται έτσι πιο διακριτές. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη στοιχειοθέτηση αυτής της συνάρθρωσης με αναλυτικές αναφορές σε διαφόρους τομείς του ευρωπαϊκού συνταγματικού, αλλά και του ουσιαστικού ενωσιακού δικαίου και πιο συγκεκριμένα στο ευρωπαϊκό δίκαιο ανταγωνισμού, στο

ευρωπαϊκό δίκαιο κρατικών ενισχύσεων αλλά και σε επιμέρους επίκαιρους τομείς ρύθμισης κομβικών αγορών (λ.χ. τη ρύθμιση της ενεργειακής αγοράς) με βάση το δίκαιο της Ε.Ε.

Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση

Το μάθημα εστιάζει στο θεσμικό και πολιτικό σχεδιασμό της ΕΕ και στην αλληλεπίδραση μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης. Προτείνει την εις βάθος ερμηνεία και κατανόηση του ευρωπαϊκού φαινομένου μέσα από την εξέταση των μοντέλων εσωτερικής και εξωτερικής διακυβέρνησης και διαμεσολάβησης στο πλαίσιο της ΕΕ και την παρουσίαση των θεωρητικών προσεγγίσεων και ερμηνειών. Διευρύνει την μελέτη και στο πεδίο της συγκριτικής ανάλυσης των πολιτικών και κομματικών συστημάτων των κρατών μελών της ΕΕ, των πολιτικών ιδεολογιών εντός της ΕΕ, ενώ παράλληλα εστιάζει και σε περιπτωσιολογικές αναλύσεις σε συγκεκριμένους τομείς πολιτικής.

Παγκοσμιοποίηση, Μορφές Ηγεμονίας και Πολιτικές Στρατηγικές

Το μάθημα πραγματεύεται τα ζητήματα ηγεμονίας στη διεθνή και παγκόσμια πολιτική τόσο σε εννοιολογικό-θεωρητικό όσο και σε εμπειρικό επίπεδο. Εξετάζει αναλυτικά μέσα από μια διεθνοπολιτική, (μακρο) κοινωνιολογική και φιλοσοφική προοπτική την ανάδυση μορφών ηγεμονίας στο παγκόσμιο περιβάλλον ως ένα ενιαίο πεδίο-φαινόμενο μελέτης που διαπερνά τις παραδοσιακές μονάδες ανάλυσης στη διεθνή πολιτική (άτομα, κράτη, διεθνές σύστημα). Συζητούνται διεξοδικά οι διάφορες προσεγγίσεις της ηγεμονίας, οι «παραδοσιακές» και οι «σύγχρονες» (συμβατική διεθνιστική, (μετά)μαρξιστική, μεταδομική, κριτική ρεαλιστική κ.τ.λ.) και η εξέλιξη της έννοιας της ηγεμονίας (υλική-εργαλειακή, αξιακή-ιδεολογική, κοινωνικο-πολιτισμική) κατά τον εικοστό και εικοστό πρώτο αιώνα.

Ευρωπαϊκή Ενοποίηση και Οικονομική Ολοκλήρωση

Το μάθημα εξετάζει την εξέλιξη της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης από τη σκοπιά της πολιτικής οικονομίας. Η ευρωπαϊκή ενοποίηση απέκτησε ήδη από τη δεκαετία του 1950 κυρίως οικονομικό χαρακτήρα, καθώς τα πρώιμα σχέδια πολιτικής ενοποίησης κρίθηκαν φιλόδοξα και η οικονομική ολοκλήρωση αναδείχθηκε ως περισσότερο ρεαλιστική στρατηγική. Παρότι η διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης έχει σταδιακά εμπλουτιστεί με πολιτικές και θεσμικές διαστάσεις, ο οικονομικός της πυρήνας παραμένει καθοριστικός.

Το μάθημα οργανώνεται γύρω από τρεις βασικούς άξονες της ευρωπαϊκής οικονομικής ολοκλήρωσης: την Κοινή Αγορά, την Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ) και τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι θεματικές αυτές προσεγγίζονται ως διακριτά αναλυτικά πεδία, ενώ παράλληλα αναδεικνύονται οι αλληλεξαρτήσεις και οι αλληλεπιδράσεις τους στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής οικονομικής διακυβέρνησης.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις σύγχρονες εξελίξεις της ευρωπαϊκής πολιτικής οικονομίας, όπως η νέα βιομηχανική και εμπορική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η επιδίωξη της ανοικτής στρατηγικής αυτονομίας και οι προκλήσεις που αναδύονται από τις μεταβολές στο διεθνές γεωοικονομικό περιβάλλον, ιδίως σε σχέση με την άνοδο της Κίνας και τις μετατοπίσεις στις στρατηγικές προτεραιότητες των Ηνωμένων Πολιτειών.

Μετανάστευση: Ζητήματα Διακυβέρνησης και Ασφάλειας

Το μάθημα αποσκοπεί στη συστηματική συζήτηση του σύγχρονου διεθνούς μεταναστευτικού φαινομένου, δηλαδή, στην παρουσίαση των διάφορων μορφών εκδήλωσής του, στη σύνδεση του μεταναστευτικού φαινομένου με την ασφάλεια (migration-security nexus), στη διερεύνηση των προσδιοριστικών παραγόντων της μεταναστευτικής απόφασης και των μεταναστευτικών ροών, στην ανάδειξη των επιδράσεων της μετανάστευσης τόσο για τις χώρες υποδοχής, όσο και για τις χώρες προέλευσης και, τέλος, στην παρουσίαση των βασικών διαστάσεων της μεταναστευτικής πολιτικής. Σε ό,τι αφορά την Ευρωπαϊκή Ένωση, ειδικότερα, έμφαση δίδεται στη μορφολογία του φαινομένου, στα εθνικά πρότυπα μετανάστευσης, στις δημογραφικές, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτισμικές συνέπειες της μετανάστευσης, στην «ιδιότητα του πολίτη» και στη διαμόρφωση μιας κοινής πολιτικής μετανάστευσης στο επίπεδο της ΕΕ.

Νέες Απειλές και Προκλήσεις Ασφάλειας

Οι τρεις τελευταίες δεκαετίες έχουν οδηγήσει σε μία πραγματική πολιτική, στρατηγική και επιστημονική κοσμογονία στον τομέα της ασφάλειας. Κοινή συνισταμένη των αλλαγών είναι η μετάβαση από το στενό ορισμό της ασφάλειας των κρατών και της στρατιωτικής απειλής σε ένα περίπλοκο πλαίσιο με νέες απειλές, αλλά και διαφορετικά επίπεδα ασφάλειας. Αποτέλεσμα αυτών των εξελίξεων είναι η ανάδυση ενός νέου περιβάλλοντος ασφάλειας, το οποίο είναι βασισμένο σε έναν πολύ απαιτητικό συνδυασμό παραδοσιακών, αλλά και κυρίως νέων/σύγχρονων απειλών και προκλήσεων. Οι ενδοκρατικές συγκρούσεις έχουν αυξηθεί σημαντικά, ενώ άλλες μορφές ένοπλων αντιπαραθέσεων (εξω-κρατικές και διακρατικές) μειώθηκαν συστηματικά. Τα παραδοσιακά μοντέλα του οργανωμένου εγκλήματος έχουν στις μέρες μας επεκταθεί και οσμωθεί με τη σύγχρονη τρομοκρατία και τις ασύμμετρες στρατηγικές εντός αποτυχημένων κρατών. Επίσης, η αύξηση στις ασύμμετρες μορφές βίας και πολέμου και η ανάδυση όλο και περισσότερων εξελιγμένων, αλλά και βίαιων μη κρατικών

δρώντων έχει καταστήσει τους κινδύνους και τις απειλές ασφάλειας περισσότερο απρόβλεπτες. Το μάθημα προσφέρει στους συμμετέχοντες μία ενδελεχή ανάλυση των νέων ασύμμετρων απειλών και προκλήσεων ασφάλειας ενώ μέσω της εξέτασης συγκεκριμένων μελετών περίπτωσης συζητείται πώς η έγκαιρη αναγνώριση και αξιολόγηση των προκλήσεων ασφάλειας αποτελεί ουσιαστικό προαπαιτούμενο για την οικοδόμηση αποτελεσματικών στρατηγικών ασφάλειας.

Ανατολική Μεσόγειος και Μέση Ανατολή

Το μάθημα αποσκοπεί στην ανάλυση σύγχρονων κεντρικών θεμάτων ασφαλείας στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου και Μέσης Ανατολής με έμφαση στον ρόλο εξωτερικών δρώντων και κυρίως των ΗΠΑ. Κεντρικό μέλημα του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές τις αλλαγές και ανατροπές που έχουν συντελεστεί στο τοπίο ασφαλείας στην Ανατολική Μεσόγειο και την Μέση Ανατολή κατά την τελευταία εικοσαετία και πώς αυτές έχουν λάβει χώρα κάτω από την αλληλεπίδραση εσωτερικών και εξωτερικών παραμέτρων. Ειδικότερα, εξετάζεται το σύγχρονο περιβάλλον ασφάλειας που έχει αναδυθεί υπό το πρίσμα παραγόντων όπως ο ριζοσπαστισμός, η τρομοκρατία, η μετανάστευση, οι ενδοκρατικές συγκρούσεις, το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν, οι στρατιωτικές επεμβάσεις των ΗΠΑ και η δυναμική του ανταγωνισμού μεταξύ των ΗΠΑ, της Ρωσίας και της Κίνας., Επίσης, αναλύεται πώς το νέο περιβάλλον έχει οδηγήσει σε επαναπροδιορισμό των συμφερόντων ασφαλείας των ΗΠΑ στη περιοχή και εξετάζεται ο αντίκτυπος της σταδιακής μείωσης του αμερικανικού στρατηγικού ενδιαφέροντος στο υπό εξέλιξη περιβάλλον περιφερειακής ασφάλειας.

Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση και Εγχώρια Πολιτική

Το μάθημα πραγματεύεται το ζήτημα της αλληλένδετης σχέσης ανάμεσα στα ευρωπαϊκά και εθνικά επίπεδα στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, από θεωρητική και εμπειρική σκοπιά και σε βάθος χρόνου. Συγκεκριμένα, εστιάζει στον αντίκτυπο της συνεχούς εξελικτικής διαδικασίας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης στο επίπεδο του εθνικού κράτους. Εξερευνά τα διλήμματα και ευκαιρίες που δημιουργούνται για το εθνικό κράτος από την ίδρυση του ευρωπαϊκού οικοδομήματος και εν συνεχεία, από την μετέπειτα εμβάθυνση και διεύρυνσή του. Εξετάζει πώς σχηματίζεται η στάση μίας εθνικής κυβέρνησης απέναντι στις προκλήσεις αυτές, όπως επίσης τους παράγοντες που διαμορφώνουν τις εθνικές προτιμήσεις. Επιπλέον, αναλύεται η μετεξέλιξη του «ευρωπαϊκού ζητήματος» στην εσωτερική πολιτική σκηνή, τόσο ως αντικείμενο του πολιτικού ανταγωνισμού στην κομματική διαμάχη, όσο και σε σχέση με τις αντιλήψεις της κοινωνίας όπως καταγράφονται στις σφυγμομετρήσεις της κοινής γνώμης. Και στις δύο περιπτώσεις, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στο μεταβαλλόμενο πρόσωπο του ευρωσκεπτικισμού. Εμπειρικά, το μάθημα αξιοποιεί την περιπτωσιολογική μελέτη μίας συγκεκριμένης χώρας (Ελλάδα), προκειμένου να αναδείξει πώς το ζήτημα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης αντιμετωπίζεται στο επίπεδο του κράτους-μέλους. Χρονολογικά, το μάθημα καλύπτει μία εξηκονταετία από το τέλος της δεκαετίας του 1950 ως την περίοδο της οικονομικής κρίσης.

Θεωρία και Διακυβέρνηση Ομοσπονδιακών συστημάτων

Το μάθημα διερευνά τη γένεση, φύση και (μετ)εξελικτική δυναμική των ομοσπονδιακών συστημάτων στη θεωρητική και συγκριτική τους διάσταση. Αντλώντας από την θεωρία των ενώσεων και ιδίως του (συν) ομοσπονδισμού, εξετάζει την αρχιτεκτονική και τους όρους συγκρότησης, διάρθρωσης, λειτουργίας και νομιμοποίησης των ομοσπονδιακών συστημάτων, από τις αρχαιοελληνικές ενώσεις πόλεων-κρατών ώς την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Αντιπαραβάλλοντας τις συστατικές και (μετ)εξελικτικές τους ιδιότητες προς άλλες μορφές συνένωσης, τις συναρτά προς το «διεθνολογικό» και «πολιτειολογικό κεκτημένο» του συγκριτικού ομοσπονδισμού και διερευνά τη διττή φύση της ΕΕ ως πολιτείας και ως πολιτειών. Συνολικά, το μάθημα επιδιώκει να εξοικειώσει τους φοιτητές με τη θεωρία και διακυβέρνηση των ομοσπονδιακών συστημάτων και των ποικίλων συνεκδοχών τους.

Ασφάλεια: Σύγχρονες Προσεγγίσεις και Διερευνήσεις

Στο μάθημα εξετάζονται μια σειρά από θεματικές, που συνδέονται με το μεταβαλλόμενο περιεχόμενο και την εξέλιξη της έννοιας της ασφάλειας (διεύρυνση και εμβάθυνση) στο σύγχρονο μεταψυχροπολεμικό, και ειδικότερα στο μετά την 11η Σεπτεμβρίου, παγκόσμιο και περιφερειακό περιβάλλον ασφάλειας. Παράλληλα συζητείται η εμφάνιση και εξέλιξη των σύγχρονων απειλών και προκλήσεων για την διεθνή και περιφερειακή ασφάλεια, όπως η κλιματική αλλαγή, η εξαναγκαστική μετανάστευση, η τρομοκρατία, τα Όπλα Μαζικής Καταστροφής (ΟΜΚ), το οργανωμένο έγκλημα, η πειρατεία, ο θρησκευτικός ριζοσπαστισμός, η έλλειψη ενεργειακών πηγών κ.ά. Επιπρόσθετα, εξετάζονται οι δυνατότητες συγκεκριμένων διεθνών οργανισμών (ΝΑΤΟ, Ευρωπαϊκή Ένωση) να διαχειριστούν τα σύγχρονα προβλήματα ασφάλειας, καθώς και να επιδράσουν θετικά στη διαχείριση ή/και επίλυση τόσο διακρατικών όσο και ενδο-κρατικών ή/και εθνοτικών συγκρούσεων στην ευρύτερη μεσογειακή λεκάνη. Συζητούνται επίσης οι θεωρητικές και πρακτικές προϋποθέσεις ανάπτυξης Υψηλής Στρατηγικής/Στρατηγικής Εθνικής Ασφάλειας από ένα «μικρό κράτος», όπως η Ελλάδα.

Κλιματική Κρίση και Ασφάλεια

Η επιτάχυνση της κλιματικής αλλαγής αποτελεί ένα φαινόμενο που επηρεάζει αρνητικά συλλήβδην κάθε πτυχή της ανθρώπινης καθημερινότητας και δραστηριότητας, δημιουργώντας τις συνθήκες ώστε να γίνεται, πλέον, λόγος για κλιματική κρίση. Αναπόφευκτη, επομένως, είναι και η σύνδεση της κλιματικής κρίσης με ζητήματα ασφαλείας. Οι επιρροές της κλιματικής αλλαγής συνδέονται ήδη με συρράξεις, μεταναστευτικές ροές και άλλα θέματα που μπορεί να διαταράξουν την ασφάλεια ενός κράτους.

Το μάθημα αυτό εξετάζει το διεθνές θεσμικό πλαίσιο για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και τον τρόπο με τον οποίο το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών εντάσσει την κλιματική αλλαγή στα ζητήματα παγκόσμιας ασφάλειας στη διεθνή ημερήσια διάταξη. Στη συνέχεια, κάνει μια εκτενή επισκόπηση τριών περιπτώσεων που έχουν χαρακτηριστεί (και) ως θέματα κλιματικής ασφαλείας: τον πόλεμο στη Συρία λόγω της ξηρασίας, τις μεταναστευτικές ροές από την Αφρική λόγω της απερήμωσης, καθώς και την εξαφάνιση νησιωτικών κρατών. Παράλληλα, εξετάζει τις προσπάθειες που γίνονται σε Ευρωπαϊκό επίπεδο (λ.χ. τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050) και την ανθεκτικότητα που αυτές φιλοδοξούν να προσφέρουν σε θέματα ασφαλείας στον Ευρωπαϊκό χώρο, όπως η ενεργειακή κρίση. Τέλος, επικεντρώνεται στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, η οποία, παρ’ όλο που ελάχιστα συμβάλλει στο πρόβλημα της κλιματικής αλλαγής, επηρεάζεται δυσανάλογα από αυτήν, αναζητώντας πιθανές εστίες αν-ασφάλειας που μπορεί να προκύψουν στο μέλλον. Βασικός στόχος του μαθήματος είναι η κατανόηση της ευρύτητας των ζητημάτων ασφαλείας που μπορεί να προκύψουν από το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής και του τρόπου με τον οποίο η (κλιματική) διπλωματία μπορεί να προσφέρει λύσεις για την επίλυση των υπό εξέταση προβλημάτων.

Παγκόσμια Οικονομική Διακυβέρνηση

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εξέταση του υπερεθνικού θεσμικού πλαισίου, καθώς και των άμεσων επαφών και διαπραγματεύσεων μεταξύ κρατών και άλλων μη-κρατικών δρώντων, μέσω των οποίων οργανώνεται η λειτουργία του παγκόσμιου οικονομικού συστήματος. Το μάθημα διαρθρώνεται σε δύο βασικά μέρη. Στο πρώτο μέρος παρουσιάζονται οι βασικές έννοιες, δρώντες, θεσμοί και θεωρητικές προσεγγίσεις της παγκόσμιας οικονομικής διακυβέρνησης και της οικονομικής διπλωματίας. Η παρουσίαση αυτή δεν έχει μόνο περιγραφικό χαρακτήρα, αλλά περιλαμβάνει και τη διερεύνηση της δυναμικής εξέλιξης των σχέσεων, αλληλεπιδράσεων και στρατηγικών των διαφορετικών δρώντων, όπως αυτές προσδιορίζονται τόσο από τους υφιστάμενους θεσμούς της παγκόσμιας οικονομικής διακυβέρνησης, όσο και από τις προτιμήσεις, δυνατότητες και περιορισμούς των εθνικών πολιτικών οικονομιών.

Στο δεύτερο μέρος εξετάζονται οι βασικές δομές και καθεστώτα (regimes) διακυβέρνησης σε διαφορετικούς τομείς και περιοχές της παγκόσμιας οικονομίας. Η διερεύνηση των επιμέρους θεσμών διακυβέρνησης συνοδεύεται και από την εξέταση μελετών περίπτωσης, όπου αναλύονται παραδείγματα τόσο επιτυχημένων, όσο και αποτυχημένων προσπαθειών διαχείρισης συγκεκριμένων προβλημάτων της παγκόσμιας οικονομίας. Στόχος του δεύτερου μέρους είναι η εξοικείωση των φοιτητών με πραγματικά παραδείγματα λειτουργίας των θεσμών διακυβέρνησης και της άσκησης οικονομικής διπλωματίας στην παγκόσμια οικονομία.

Πολιτιστική Διακυβέρνηση και Ασφάλεια

Το μάθημα επιχειρεί μια κριτική αποτίμηση της συμβολής της πολιτιστικής διακυβέρνησης στον κύκλο της ειρήνης (προληπτική διπλωματία, αποκατάσταση, διατήρηση, επιβολή και οικοδόμηση της ειρήνης). Με αφετηρία την ανάλυση βασικών εννοιών και θεωρητικών ενατενίσεων της σχέσης πολιτισμού/πολιτιστικής κληρονομιάς και διεθνούς διακυβέρνησης, συζητείται η διασύνδεση της πολιτιστικής διακυβέρνησης με τις διαφορετικές εκφάνσεις της ασφάλειας (εθνική-διεθνής-ανθρώπινη ασφάλεια). Στη συνέχεια, το μάθημα επικεντρώνεται στις εφαρμοσμένες πτυχές της διεθνούς πολιτιστικής διακυβέρνησης, εξετάζοντας ζητήματα όπως η συνύπαρξη κρατικών και μη κρατικών δρώντων, η «συγκατοίκηση» των διαφορετικών διεθνών πολιτιστικών καθεστώτων καθώς οι συνέργειες με άλλα πεδία διεθνούς πολιτικής (βιώσιμη ανάπτυξη, ανθρώπινα δικαιώματα) σε μια εποχή διασταυρούμενων πολυμερειών.

Ειδικά θέματα διεθνούς διακυβέρνησης

Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με θεωρητικές και εφαρμοσμένες πτυχές της διεθνούς διακυβέρνησης, με επίκεντρο την προσαρμογή των παραδοσιακών διεθνών δρώντων και πολιτικών στις μεταβολές και προκλήσεις του σύγχρονου διεθνούς συστήματος. Το μάθημα, υπερβαίνοντας τις παραδοσιακές, κρατοκεντρικές θεωρήσεις της διεθνούς οργάνωσης, εστιάζει στους τρόπους με τους οποίους το διεθνές σύστημα διαχειρίζεται προβλήματα οικουμενικού χαρακτήρα, σε διαφορετικές θεματικές περιοχές της διεθνούς πολιτικής, μέσα από τη δράση διεθνών οργανισμών, περιφερειακών θεσμών και διεθνικών δικτύων.

Ειδικά θέματα διεθνών σχέσεων

Το συγκεκριμένο μάθημα επικεντρώνεται σε ζητήματα αιχμής των σύγχρονων διεθνών σχέσεων, προσφέροντας στους/στις φοιτητές/τριες τα θεωρητικά και αναλυτικά εργαλεία για την κατανόηση ενός ταχύτατα

μεταβαλλόμενου παγκόσμιου περιβάλλοντος. Στόχος του μαθήματος είναι να αναλύσει μέσα από συγκεκριμένες θεματικές, τις ρευστές γεωπολιτικές ισορροπίες, την ανάδυση νέων μορφών ισχύος και τις σύνθετες προκλήσεις που δοκιμάζουν τις αντοχές του σύγχρονου διεθνούς συστήματος καθώς και περιφερειακών «υποσυστημάτων ασφάλειας».

Διακυβέρνηση και Ασφάλεια στην Εποχή των Πολυκρίσεων

Στη διάρκεια του 21ου αιώνα ο κόσμος βιώνει μια παρατεταμένη κατάσταση αστάθειας, ιδίως κατά την περίοδο μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση του 2007/08, όταν έχουμε την εμφάνιση και κλιμάκωση συνεχώς νέων κρίσεων. Για αυτό εξάλλου, η περίοδος αυτή έχει χαρακτηριστεί από τη βιβλιογραφία ως μια κατάσταση «μόνιμης κρίσης» (permacriris), όπου η αναταραχή στο διεθνές σύστημα από την εκδήλωση αλλεπάλληλων σοκ προβάλει ως μια νέα κανονικότητα που τα κράτη και οι διεθνείς θεσμοί οφείλουν να διαχειριστούν και στην οποία οι κοινωνίες θα πρέπει να προσαρμοστούν. Χρησιμοποιώντας μια κάπως διαφορετική ορολογία, πρόκειται για μια περίοδο πολυκρίσεων (polycrisis) - όπου παρατηρούμε περισσότερες από μία κρίσεις, με διαφορετικά χαρακτηριστικά και σφοδρότητα να ξεσπούν την ίδια περίοδο, ή όταν μία ή περισσότερες κρίσεις βρίσκονται ταυτόχρονα σε φάση εξέλιξης. Σε ορισμένες περιπτώσεις, κάποιες από τις κρίσεις λειτουργούν με τρόπο που οδηγεί στην ανάπτυξη ή κλιμάκωση και άλλων κρίσεων, δημιουργώντας έναν δυναμικό αλληλοτροφοδοτούμενο φαύλο κύκλο αστάθειας. Σκοπός του μαθήματος είναι η διερεύνηση των διεθνών κρίσεων και των επιπτώσεών τους όχι μόνο για τα ίδια τα κράτη που τις υφίστανται, αλλά και για το διεθνές σύστημα, με έμφαση στις επιπτώσεις τους στα δομικά του χαρακτηριστικά, στις διεθνείς οικονομικές και γεωπολιτικές ισορροπίες, στη διεθνή ασφάλεια, καθώς και στη διαμόρφωση νέων θεσμών και πολιτικών για την αντιμετώπισή τους στο πλαίσιο της παγκόσμιας διακυβέρνησης.

Ισχύς και Δίκαιο στις Σύγχρονες Ένοπλες Συρράξεις

Το μάθημα προσφέρει μια διεισδυτική και κριτική ανάλυση της σχέσης μεταξύ διεθνούς δικαίου, ισχύος και σύγχρονων μορφών ενόπλων συρράξεων. Διερευνά πώς το πλέγμα δικαίου και θεσμών που διέπει τη χρήση βίας (jus ad bellum, jus in bello, jus post bellum) λειτουργεί μέσα σε περιβάλλοντα όπου η πολιτική, στρατηγική και τεχνολογική πραγματικότητα συχνά οδηγεί σε υπερβάσεις, αμφισβητήσεις ή παραβιάσεις. Μέσα από το διάλογο διεθνούς δικαίου-διεθνών σχέσεων, το μάθημα εξετάζει κρίσιμα ζητήματα όπως η νομιμότητα της χρήσης βίας, η προστασία των αμάχων σύμφωνα με το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο καθώς και η επίδραση νέων τεχνολογιών και πρακτικών. Εστιάζοντας σε συγκεκριμένες μελέτες περίπτωσης, επιτρέπεται η κατανόηση του σύνθετου πολιτικού και επιχειρησιακού περιβάλλοντος στο πλαίσιο του οποίου οι κανόνες ερμηνεύονται, εφαρμόζονται, εξελίσσονται και, συχνά, αμφισβητούνται.

Άρθρο 8
ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η εκπαιδευτική διαδικασία δύναται να διεξάγεται με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και σε Π.Μ.Σ. που δεν έχουν συμπεριλάβει τη δυνατότητα αυτή στην απόφαση ίδρυσής τους, αποκλειστικά στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- σε ανωτέρα βία ή έκτακτες συνθήκες, όπου δεν καθίσταται δυνατή η διά ζώσης διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ή η χρήση των υποδομών του ΕΚΠΑ για τη διεξαγωγή των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και λοιπών δραστηριοτήτων του,
- οργάνωσης μαθημάτων εμβάθυνσης και φροντιστηριακών ασκήσεων, πέραν των υποχρεωτικών ωρών διδακτικού έργου ανά μάθημα.

Υπεύθυνη για την υποστήριξη της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως και για τα ζητήματα σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι η Μονάδα Ψηφιακής Διακυβέρνησης του ΕΚΠΑ.

Το ΕΚΠΑ τηρεί ηλεκτρονική πλατφόρμα προσβάσιμη και σε άτομα με αναπηρία, μέσω της οποίας παρέχονται υπηρεσίες ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Στην ηλεκτρονική πλατφόρμα δύναται να αναρτάται εκπαιδευτικό υλικό ανά μάθημα, το οποίο δύναται να περιλαμβάνει σημειώσεις, παρουσιάσεις, ασκήσεις, ενδεικτικές λύσεις αυτών, καθώς και βιντεοσκοπημένες διαλέξεις, εφόσον τηρείται η κείμενη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων. Το πάσης φύσεως εκπαιδευτικό υλικό παρέχεται αποκλειστικά για εκπαιδευτική χρήση των φοιτητών και προστατεύεται από τον ν. 2121/1993 (Α’ 25), εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.

Άρθρο 9
ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

9.1 Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) εβδομάδες διδασκαλίας και έως

τρεις (3) εβδομάδες εξετάσεων. Τα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου εξετάζονται επαναληπτικώς κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου.

9.2 Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ηλεκτρονική τάξη (e-class) του μαθήματος.

9.3 Η παρακολούθηση των μαθημάτων/εργαστηρίων κ.λπ. είναι υποχρεωτική. Ένας μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια θεωρείται ότι έχει παρακολουθήσει επαρκώς ένα μάθημα (και επομένως έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις) μόνο αν έχει παρακολουθήσει τουλάχιστον το 85% των ωρών του μαθήματος δηλαδή, το ποσοστό απουσιών του σε ένα μάθημα δεν ξεπερνά το 15% επί του συνόλου των συναντήσεων, ήτοι δύο (2) απουσίες. Σε αντίθετη περίπτωση, ο μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια υποχρεούται να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Ζήτημα διαγραφής του/της φοιτητή/τριας τίθεται σε περίπτωση που το ποσοστό απουσιών του/της ξεπερνά το 15% επί του συνόλου των μαθημάτων. Το εν λόγω θέμα εξετάζεται από τη Σ.Ε., η οποία γνωμοδοτεί σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος.

9.4 Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών και η επίδοσή τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις.

Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται στην εκπόνηση γραπτής εργασίας και προφορικής παρουσίασης. Το δικαίωμα συμμετοχής στην γραπτή ή προφορική εξέταση μαθήματος κατοχυρώνεται με την εκπλήρωση των υποχρεώσεων των φοιτητών/τριών (την επαρκή παρακολούθησή όπως ορίζεται στην παράγραφο 9.3, την εμπρόθεσμη υποβολή της γραπτής εργασίας και την πραγματοποίηση της απαιτούμενης προφορικής παρουσίασης). Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τον/ην διδάσκοντα/ουσα του κάθε μαθήματος. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10. Συγκεκριμένα η εργασία(ες) και η προφορική παρουσίαση αντιπροσωπεύει(ουν) το 30% του τελικού βαθμού, ενώ η γραπτή εξέταση το 70%.

Στα Υποχρεωτικά (Υ) μαθήματα του προγράμματος σπουδών: «Διεθνής Θεωρία και Παγκόσμια Διακυβέρνηση» και «Διεθνείς Θεσμοί και Ασφάλεια» δεν θα ισχύει η υποχρέωση εκπόνησης γραπτής εργασίας και θα ακολουθούνται εναλλακτικές διαδικασίες αξιολόγησης κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, όπως γραπτές πρόοδοι ή ομαδικές ασκήσεις, πάντα σε συνδυασμό με την τελική γραπτή εξέταση. Ο συγκεκριμένος τρόπος αξιολόγησης και οι λεπτομέρειες οργάνωσής του θα ορίζονται και θα κοινοποιούνται στους/στις φοιτητές/τριες από τον/την διδάσκοντα/διδάσκουσα στην αρχή του εξαμήνου.

Τα αποτελέσματα των εξετάσεων ανακοινώνονται από τον διδάσκοντα και αποστέλλονται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και του Τμήματος μέσα σε τέσσερις (4) εβδομάδες, το αργότερο, από την εξέταση του μαθήματος. Σε περίπτωση που κατ’ επανάληψη σημειώνεται υπέρβαση του ανωτέρω ορίου από διδάσκοντα/ουσα, ο/η Διευθυντής/ντρια του Π.Μ.Σ. ενημερώνει σχετικά τη Συνέλευση του Τμήματος.

9.5 Για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών ή συνθηκών που ανάγονται σε λόγους ανωτέρας βίας δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι αξιολόγησης, όπως η διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

9.6 Δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι για την αξιολόγηση φοιτητών/τριών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μετά από απόφαση της Σ.Ε και εισήγηση της επιτροπής ΑμεΑ του Τμήματος και λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές οδηγίες της Μονάδας Προσβασιμότητας Φοιτητών με αναπηρία.

9.7 Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών των προγραμμάτων σπουδών δεύτερου κύκλου που οργανώνονται με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης δύναται να πραγματοποιείται με εξ αποστάσεως εξετάσεις, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

9.8 Στις περιπτώσεις ασθένειας ή ανάρρωσης από βαριά ασθένεια συνιστάται ο/η διδάσκων/ουσα να διευκολύνει, με όποιον τρόπο θεωρεί ο/η ίδιος/α πρόσφορο, τον/την φοιτητή/τρια (π.χ. προφορική εξ αποστάσεως εξέταση). Κατά τις προφορικές εξετάσεις ο/η διδάσκων/ουσα εξασφαλίζει ότι δεν θα παρευρίσκεται μόνος του/της με τον/την εξεταζόμενο/η φοιτητή/τρια.

9.9 Στα μαθήματα στα οποία ο/η φοιτητής/τρια δεν έλαβε προβιβάσιμο βαθμό και στα οποία πρόκειται να επανεξεταστεί, κατοχυρώνεται ο βαθμός που έλαβε η γραπτή εργασία ή/και η παρουσίαση που πραγματοποίησε ο/η φοιτητής/τρια. Το αυτό ισχύει για τη βαθμολογία που έλαβε φοιτητής/τρια στις προόδους ή τις ομαδικές ασκήσεις στο πλαίσιο των Υποχρεωτικών (Υ) μαθημάτων: «Διεθνής Θεωρία και Παγκόσμια Διακυβέρνηση» και «Διεθνείς Θεσμοί και Ασφάλεια».

9.10 Διόρθωση βαθμού επιτρέπεται, εφόσον έχει εμφιλοχωρήσει προφανής παραδρομή ή αθροιστικό σφάλμα, ύστερα από έγγραφο του/της αρμόδιου διδάσκοντα/ουσας και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

9.11 Αν ο φοιτητής/τρια αποτύχει περισσότερες από δύο (2) φορές στο ίδιο μάθημα, ακολουθείται η διαδικασία που ορίζει η ισχύουσα νομοθεσία.

9.12 Τα γραπτά φυλάσσονται υποχρεωτικά και με επιμέλεια του υπεύθυνου του μαθήματος για δύο (2) χρόνια. Μετά την πάροδο του χρόνου αυτού τα γραπτά παύουν να έχουν ισχύ και με ευθύνη της Συνέλευσης του Τμήματος συντάσσεται σχετικό πρακτικό και καταστρέφονται - εκτός αν εκκρεμεί σχετική ποινική, πειθαρχική ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική διαδικασία.

9.13 Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών λαμβάνεται υπόψη η βαρύτητα που έχει κάθε μάθημα στο πρόγραμμα σπουδών και η οποία εκφράζεται με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων (ECTS). Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων (ECTS) του μαθήματος αποτελεί ταυτόχρονα και τον συντελεστή βαρύτητας αυτού του μαθήματος. Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος με τον αντίστοιχο αριθμό των πιστωτικών μονάδων (του μαθήματος) και το συνολικό άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του τίτλου. Ο υπολογισμός αυτός εκφράζεται με τον ακόλουθο μαθηματικό τύπο:

$$\textbf{Βαθμός πτυχίου/διπλώματος} = \left(\sum_{\kappa=1}^{N} \textbf{ΒΜ}_{\kappa} \cdot \textbf{ΠΜ}_{\kappa}\right)/\text{ΣΠΜ}$$

όπου:

Ν = αριθμός μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του αντίστοιχου τίτλου σπουδών

ΒΜκ = βαθμός του μαθήματος κ

ΠΜκ = πιστωτικές μονάδες του μαθήματος κ

ΣΠΜ = σύνολο πιστωτικών μονάδων για τη λήψη του αντίστοιχου τίτλου σπουδών

Για την απόκτηση Δ.Μ.Σ. κάθε μεταπτυχιακός/η φοιτητής/τρια οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των υποχρεωτικών και τον απαιτούμενο αριθμό των επιλεγόμενων από τα προσφερόμενα μαθήματα του Π.Μ.Σ. και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι ενενήντα (90) ECTS.

Άρθρο 10
ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

10.1 Η ανάθεση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (ΜΔΕ) πραγματοποιείται μετά την παρακολούθηση όλων των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών και την επιτυχή εξέταση σε αυτά.

10.2 Η ΜΔΕ πρέπει να είναι ατομική, πρωτότυπη, να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να συντάσσεται σύμφωνα με τις οδηγίες συγγραφής που είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

10.3 Ύστερα από αίτηση του/της υποψηφίου/ας στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο/η επιβλέπων/ουσα και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, η Σ.Ε. ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο/η επιβλέπων/ουσα. Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι η αγγλική ή η ελληνική και ορίζεται μαζί με τον ορισμό του θέματος.

10.4 Αλλαγή τίτλου της εργασίας μπορεί να πραγματοποιηθεί κατόπιν αίτησης του/ης φοιτητή/τριας και σύμφωνης γνώμης του/ης επιβλέποντος/ουσας προς τη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. Στην αίτηση πρέπει να υπάρχει και συνοπτική δικαιολόγηση της αλλαγής.

10.5 Για να εγκριθεί η εργασία ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής.

10.6 Ο/Η Επιβλέπων/ουσα και τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζονται από τις κατωτέρω κατηγορίες που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.:

α) Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους,

β) ομότιμοι Καθηγητές ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενοι καθηγητές,

δ) εντεταλμένοι διδάσκοντες,

ε) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

στ) ερευνητές και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α’ 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

Με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

10.7 Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία πρέπει να απαρτίζεται από τέσσερα μέρη. Το πρώτο μέρος περιλαμβάνει υποχρεωτικά και προαιρετικά στοιχεία. Υποχρεωτικά είναι το εξώφυλλο, το οποίο δεν αριθμείται, οι επόμενες σελίδες στις οποίες αναφέρονται: Η τριμελής εξεταστική, τα περιεχόμενα, ο κατάλογος με τις συντομογραφίες, οι πίνακες, τα διαγράμματα ή/και γραφήματα, σύντομη περίληψη στην ελληνική καθώς και στην αγγλική γλώσσα, εάν αυτή είναι η γλώσσα γραφής της διατριβής και λέξεις - κλειδιά. Κάθε μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία περιλαμβάνει -σε ξεχωριστή σελίδα πριν από τον πίνακα περιεχομένων-υπεύθυνη δήλωση περί μη λογοκλοπής, η οποία υπογράφεται από τον μεταπτυχιακό φοιτητή. Τόσο η διπλωματική εργασία όσο και η παρουσίασή της είναι υποχρεωτικές και η αποτυχία να εκπληρωθούν αυτές οι υποχρεώσεις συνεπάγεται αυτομάτως αποτυχία στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών. Προαιρετική είναι η αναφορά σε πνευματικά δικαιώματα του υποψήφιου, η αφιέρωση και οι ευχαριστίες. Το δεύτερο μέρος αποτελείται από το κυρίως κείμενο της διατριβής μαζί με τα συμπεράσματα. Το τρίτο μέρος αποτελούν οι πηγές και η βιβλιογραφία και το τέταρτο μέρος το παράρτημα, εφόσον υπάρχει.

Η έκταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας πρέπει να είναι έως 10.000 λέξεις. Θα πρέπει να είναι γραμμένη στις ακόλουθες γραμματοσειρές: Times New Roman, Arial ή Century Schoolbook. Το μέγεθος της γραμματοσειράς να είναι 12 και το διάστιχο 1,5. Το μέγεθος της γραμματοσειράς στις υποσημειώσεις να είναι 10 και το διάστιχο μονό.

Ο/Η φοιτητής/τρια οφείλει να καταθέσει, την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Ιανουαρίου ηλεκτρονικό αντίγραφο της διπλωματικής εργασίας στην Γραμματεία του ΠΜΣ και στην ηλεκτρονική τάξη (e-class) του/της επιβλέποντος/ουσας. Η υποστήριξη και η βαθμολόγηση της εργασίας θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί το αργότερο έως το τέλος του χειμερινού εξαμήνου, κατόπιν διεξαγωγής του απαραίτητου ελέγχου λογοκλοπής μέσω του προγράμματος που έχει πρόσβαση το Πανεπιστήμιο.

10.8 Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στο Ψηφιακό Αποθετήριο "ΠΕΡΓΑΜΟΣ", σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

10.9 Εφόσον η Μ.Δ.Ε. περιέχει πρωτότυπα αποτελέσματα μη δημοσιευμένα, δύναται, κατόπιν αιτήσεως του/της επιβλέποντος/ουσας, η οποία συνυπογράφεται από τον/την μεταπτυχιακό φοιτητή/τρια, να δημοσιευθούν στην ιστοσελίδα μόνο οι περιλήψεις, και το πλήρες κείμενο να δημοσιευθεί αργότερα.

Άρθρο 11
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

11.1 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, έως και τη λήξη τυχόν χορηγηθείσας παράτασης φοίτησης, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

11.2 Το Ίδρυμα εξασφαλίζει στους/ις φοιτητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία (https://access.uoa.gr/).

11.3 Το Γραφείο Διασύνδεσης του ΕΚΠΑ παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη φοιτητών σε θέματα σπουδών και επαγγελματικής αποκατάστασης (https://www.career.uoa.gr/ypiresies/).

11.4 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του Π.Μ.Σ., διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του Π.Μ.Σ. κ.ά.

11.5 Η Συνέλευση του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, δύναται μετά από εισήγηση της Σ.Ε. να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών εάν:

- υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών,
- έχουν αποτύχει στην εξέταση ή και στην επανεξέταση έστω και ενός μαθήματος του Προγράμματος σπουδών,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ., όπως ορίζεται στην παρούσα απόφαση,
- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,
- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης,
- υποβάλουν αίτηση διαγραφής οι ίδιοι.

11.6 Σε περίπτωση που μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια διαγραφεί από το Π.Μ.Σ., μπορεί να αιτηθεί χορήγηση βεβαίωσης για τα μαθήματα στα οποία έχει εξεταστεί επιτυχώς.

11.7 Οι φοιτητές/τριες μπορούν να συμμετέχουν σε διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/τριών, όπως το πρόγραμμα ERASMUS + ή CIVIS, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της κείμενης νομοθεσίας και κατόπιν έγκρισης της ΣΕ.

Το Π.Μ.Σ. μπορούν να το παρακολουθήσουν και φοιτητές/τριες από διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/τριών, όπως το πρόγραμμα ERASMUS+, σύμφωνα με τις συναφθείσες συνεργασίες.

11.8 Οι φοιτητές/τριες μπορούν να κάνουν πρακτική άσκηση σε συναφείς με το πρόγραμμα δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς. Η πρακτική άσκηση είναι προαιρετική, έχει διάρκεια 3 μηνών (απασχόληση 5 ημέρες ανά εβδομάδα) και λαμβάνει 12 ECTS.

11.9 Με τη σύμφωνη γνώμη της ΣΕ, οι φοιτητές μπορούν να επιλέξουν έως ένα (1) μάθημα επιλογής από άλλο ΠΜΣ του ΕΚΠΑ.

11.10 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες του Ε.Κ.Π.Α. δύνανται να εγγραφούν σε Π.Μ.Σ. του ιδίου ή άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής στο πλαίσιο εκπαιδευτικών ή ερευνητικών προγραμμάτων συνεργασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

11.11 Είναι δυνατή η παράλληλη φοίτηση σε προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών και σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών ή σε δύο (2) Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του ίδιου ή άλλου Τμήματος, του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.

11.12 Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος/ουσας από τους/ις μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες (βλ. άρθρο 18).

11.13 Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα.

11.14 Για τη συμμετοχή τους στο Π.Μ.Σ. «Παγκόσμια Διακυβέρνηση και Ασφάλεια» οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες καταβάλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των 2.800 ευρώ. Η καταβολή του ποσού γίνεται σε πέντε (5) δόσεις. Η πρώτη δόση ανέρχεται στα 900 ευρώ και καταβάλλεται με την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων των υποψηφιοτήτων στο πρόγραμμα για την κατοχύρωση της θέσης. Επίσης καταβάλλονται 500 ευρώ με την εγγραφή, 500 ευρώ στο τέλος του πρώτου εξαμήνου, 500 ευρώ στο τέλος του δευτέρου εξαμήνου και 400 ευρώ στο τέλος του τρίτου εξαμήνου. Για τους/τις μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες "μερικής φοίτησης" η καταβολή του ποσού γίνεται, επίσης, σε πέντε δόσεις ως εξής: ποσό ύψους 900 ευρώ καταβάλλεται με την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων των υποψηφιοτήτων στο πρόγραμμα για την κατοχύρωση της θέσης. Κατόπιν καταβάλλονται 500 ευρώ με την εγγραφή, 500 ευρώ στο τέλος του τρίτου εξαμήνου, 500 ευρώ στο τέλος του τέταρτου εξαμήνου και 400 ευρώ στο τέλος του πέμπτου εξαμήνου.

Άρθρο 12
ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΔΙΔΑΚΤΡΩΝ

12.1 Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, οι φοιτητές/τριες Π.Μ.Σ., που πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια και τις προϋποθέσεις αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι/ες φοιτητές/τριες δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών/τριών που εισάγονται στο Π.Μ.Σ. ανά ακαδημαϊκό έτος.

12.2 Η αίτηση για απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών/τριών των Π.Μ.Σ.. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου/ας σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε Π.Μ.Σ.

12.3 Δεν δικαιούνται απαλλαγή όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, ούτε οι πολίτες χωρών εκτός Ε.Ε.

12.4 Η εξέταση των κριτηρίων περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται από τη Συνέλευση του Τμήματος και εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση περί αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.

12.5 Εφόσον η ισχύουσα νομοθεσία θέτει ηλικιακό κριτήριο, συνιστάται, για λόγους χρηστής διοίκησης και ίσης μεταχείρισης, ως ημερομηνία γέννησης των φοιτητών/τριών να θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης.

12.6 Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π., που γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι σύμφωνα με τη διάταξη 4.3 της παρούσας απόφασης, απαλλάσσονται από την καταβολή διδάκτρων.

12.7 Σε περίπτωση που φοιτούν ταυτόχρονα σε Π.Μ.Σ. του Ιδρύματος μέλη της ίδιας οικογένειας μέχρι β’ βαθμού συγγένειας εξ αίματος ή εξ αγχιστείας υπάρχει η δυνατότητα να παρέχεται μείωση στα καταβαλλόμενα τέλη φοίτησης κατά 50%.

Άρθρο 13
ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΚΑΙ ΒΡΑΒΕΙΑ

Για την πραγματοποίηση των σπουδών τους οι φοιτητές/τριες μπορούν να λάβουν υποτροφίες και βραβεία.

13.1 Οι υποτροφίες αυτές διακρίνονται σε:

α) Υποτροφίες αριστείας (μία για κάθε εξάμηνο διδασκαλίας), οι οποίες αποδίδονται στους/ις αριστούχους φοιτητές/τριες του Π.Μ.Σ. βάσει της επίδοσής τους κατά το πρώτο και κατά το δεύτερο εξάμηνο. Οι υποτροφίες αριστείας αφορούν αποκλειστικά τους/τις φοιτητές/ριες πλήρους φοίτησης. Οι δικαιούχοι των Υποτροφιών αριστείας απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης του εαρινού εξαμήνου διδασκαλίας (500 ευρώ).

Προϋποθέσεις:

Υποψηφιότητα για υποτροφίες αριστείας μπορούν να καταθέσουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες που έχουν ολοκληρώσει το ήμισυ της κανονικής διάρκειας φοίτησης. Οι υποψήφιοι/ιες δεν πρέπει να κατέχουν έμμισθη θέση στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα ούτε να λαμβάνουν υποτροφία από οποιοδήποτε άλλο φορέα για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Κριτήρια:

- Βαθμολογική επίδοση στα μαθήματα (με μέσο όρο μεγαλύτερο ή ίσο του οκτώ),
- επιτυχής ολοκλήρωση όλων των μαθημάτων σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών,
- ατομικό και οικογενειακό εισόδημα.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας και σύμπτωσης εισοδήματος, γίνεται κλήρωση. Σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια αποποιηθεί την υποτροφία, παρέχεται στον/στην επόμενο/η στη σειρά κατάταξης.

Διαδικασία:

Οι φοιτητές/τριες μετά την πρόσκληση υποβάλλουν στη Γραμματεία του Τμήματος αίτηση συνοδευόμενη υποχρεωτικά από τα κατωτέρω δικαιολογητικά:

1) Αναλυτική βαθμολογία,

2) υπεύθυνη δήλωση, υπογεγραμμένη μέσω της πλατφόρμας gov.gr, με το εξής κείμενο: «Δεν κατέχω έμμισθη θέση στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα ούτε λαμβάνω υποτροφία από οποιοδήποτε άλλο φορέα για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα»,

3) πρόσφατο εκκαθαριστικό εφορίας (ατομικό και οικογενειακό).

Η Σ.Ε του ΠΜΣ εξετάζει τις υποψηφιότητες και εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος, η οποία αποφασίζει σχετικά.

β) Ανταποδοτικές υποτροφίες. Η Συνέλευση του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε. του ΠΜΣ, δύναται να χορηγεί σε μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες, ανάλογα με τον αριθμό εισακτέων του ΠΜΣ και τις οικονομικές δυνατότητες του Προγράμματος, έως τρεις (3) ανταποδοτικές υποτροφίες για την διεξαγωγή επικουρικού διδακτικού έργου σε προγράμματα σπουδών α’ κύκλου. Το ποσό της ανταποδοτικής υποτροφίας δύναται να καλύπτει τα τέλη φοίτησης του β’ ή/και γ’ εξαμήνου. Η αμοιβή ανά ώρα αποφασίζεται στην αρχή κάθε έτους με εισήγηση της Σ.Ε. και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Η απόφαση αυτή γνωστοποιείται στους/ις φοιτητές/τριες του Π.Μ.Σ.

Το κόστος των ανταποδοτικών υποτροφιών δύναται να βαρύνει τον προϋπολογισμό έργων/προγραμμάτων, τα οποία χρηματοδοτούνται από ιδιωτικούς, διεθνείς και ίδιους πόρους του άρθρου 230 του ν. 4957/2022, καθώς και συγχρηματοδοτούμενων έργων του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ).

Για τη χορήγηση ανταποδοτικών υποτροφιών ισχύουν οι προϋποθέσεις, τα κριτήρια και η διαδικασία της παρ. 13.1 α) για απονομή υποτροφιών αριστείας.

Ως επικουρικό διδακτικό έργο ορίζεται η επικουρία των μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) κατά την άσκηση του διδακτικού τους έργου, η άσκηση των φοιτητών α’ κύκλου, η διεξαγωγή φροντιστηρίων, εργαστηριακών ασκήσεων, η εποπτεία εξετάσεων και η διόρθωση ασκήσεων.

13.2 Βραβεία Αριστείας. Το ΠΜΣ μπορεί να απονέμει βραβεία αριστείας στους/ις τρεις πρώτους φοιτητές/τριες κάθε σειράς με την ολοκλήρωση του Προγράμματος, έπειτα από εισήγηση της Σ.Ε. και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Τα βραβεία δεν έχουν οικονομικό όφελος. Το βραβείο υπογράφεται από τον Διευθυντή/ντρια του Π.Μ.Σ. και τον/την Πρόεδρο του Τμήματος.

Προϋποθέσεις:

1. Μέσος όρος μαθημάτων Α’ και Β’ εξαμήνου μεγαλύτερος/ίσος του οκτώ.

2. Ολοκλήρωση και επιτυχής εξέταση στην εξεταστική του Φεβρουαρίου (Α’ εξάμηνο) και Ιουνίου (Β’ εξάμηνο) στα κανονικά έτη σπουδών (Α’ και Β’ εξάμηνο κάθε σειράς).

Διαδικασία:

Μετά την κατάθεση της βαθμολογίας του Ιουνίου, η Σ.Ε. εξετάζει τις βαθμολογίες των φοιτητών/τριών της σειράς, και εφ’ όσον πληρούνται οι προηγούμενες προϋποθέσεις κατατάσσει τους/τις φοιτητές/τριες σε φθίνουσα σειρά (ως προς τον μέσο όρο της βαθμολογίας τους) και εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος την απονομή βραβείων στους/ις τρεις (3) πρώτους φοιτητές/τριες.

Μέσος Όρος: Σε όλες τις περιπτώσεις απονομής υποτροφιών ή βραβείων ο μέσος όρος υπολογίζεται από τον τύπο:

$$\textbf{Μέσος Όρος} = \left(\sum_{\kappa=1}^{N} \text{ΒΜ}_{\kappa} \cdot \text{ΠΜ}_{\kappa}\right) / \text{ΣΠΜ}$$

όπου:
Ν = αριθμός μαθημάτων των εξαμήνων κατά περίπτωση
ΒΜκ= βαθμός του μαθήματος κ
ΠΜκ = πιστωτικές μονάδες του μαθήματος κ
ΣΠΜ = σύνολο πιστωτικών μονάδων του/των εξαμήνου(ων) κατά περίπτωση.

Άρθρο 14
ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΜΣ

14.1 Για την εύρυθμη λειτουργία του Π.Μ.Σ. διατίθενται αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και εργαστήρια του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης.

14.2 Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη γίνεται από τη Γραμματεία του ΠΜΣ, η οποία βρίσκεται υπό την επιστασία της Γραμματείας του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιος Διοίκησης.

14.3 Η χρηματοδότηση του Π.Μ.Σ. μπορεί να προέρχεται από:
α) Τέλη φοίτησης,
β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,
γ) κληροδοτήματα,
δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα,
ε) ιδίους πόρους του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) και
στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων,
ζ) κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

14.4 Η καταβολή των τελών φοίτησης πραγματοποιείται από τον ίδιο τον/την φοιτητή/τρια ή από τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του/της φοιτητή/τριας, εφόσον αυτό προβλέπεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

14.5 Η διαχείριση των πόρων των Π.Μ.Σ. του Α.Ε.Ι. πραγματοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Ε.Κ.Π.Α.

14.6 Οι πόροι των Π.Μ.Σ. κατανέμονται ως εξής:

α) Ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ. Όταν τα έσοδα του Π.Μ.Σ. προέρχονται από δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις, κληροδοτήματα ή πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης,

β) το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του Π.Μ.Σ. διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 15
ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΣΤΟ Π.Μ.Σ.

15.1 Το διδακτικό έργο των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) ανατίθεται, κατόπιν απόφασης της Συνέλευσης του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

α) Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β) ομότιμους καθηγητές/τριες ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενους/ες καθηγητές/τριες,

δ) εντεταλμένους/ες διδάσκοντες/ουσες,

ε) επισκέπτες καθηγητές/τριες ή επισκέπτες ερευνητές/τριες,

στ) ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α’ 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,

ζ) επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

15.2 Όλες οι κατηγορίες διδασκόντων/ουσών δύνανται να αμείβονται αποκλειστικά από τους πόρους του Π.Μ.Σ. Δεν επιτρέπεται η καταβολή αμοιβής ή άλλης παροχής από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης καθορίζεται το ύψος της αμοιβής κάθε διδάσκοντος/ουσας. Ειδικώς οι διδάσκοντες/ουσες που έχουν την ιδιότητα μέλους Δ.Ε.Π. δύνανται να αμείβονται επιπρόσθετα για έργο που προσφέρουν προς το Π.Μ.Σ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους, όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 155 του ν. 4957/2022. Το τελευταίο εδάφιο εφαρμόζεται αναλογικά και για τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.ΕΠ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους.

15.3 Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος/ουσας του Π.Μ.Σ.

15.4 Η ανάθεση του διδακτικού έργου του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ.

Οι αποφάσεις της Συνέλευσης του Τμήματος για την κατανομή του διδακτικού έργου περιλαμβάνουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Το ονοματεπώνυμο του/ης διδάσκοντα/ουσας,

β) την ιδιότητά του/ης (π.χ. μέλος Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. κ.ά.),

γ) το είδος του διδακτικού έργου που ανατίθεται ανά διδάσκοντα/ουσα (μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο),

δ) τον αριθμό των ωρών διδασκαλίας ανά μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο.

15.5 Η κατανομή του διδακτικού έργου πραγματοποιείται πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους τόσο για το χειμερινό όσο και για το εαρινό εξάμηνο. Σε περίπτωση που η κατανομή του διδακτικού έργου δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ταυτόχρονα και για τα δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα, η απόφαση θα λαμβάνεται πριν από την έναρξη του κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. Με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος η ανάθεση διδακτικού έργου δύναται να τροποποιείται κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

15.6 Οι διδάσκοντες/ουσες, κατά το χρονικό διάστημα που τελούν σε καθεστώς εκπαιδευτικής άδειας ή αναστολής καθηκόντων, δύνανται να παρέχουν διδακτικό έργο προς το Π.Μ.Σ., εάν κρίνουν ότι το πρόγραμμά τους το επιτρέπει, υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι βάσει των συντρεχουσών συνθηκών τούτο είναι ουσιαστικά και πρακτικά εφικτό, ζήτημα το οποίο πρέπει κατά περίπτωση να κριθεί αρμοδίως.

Άρθρο 16
ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

16.1 Ο/Η φοιτητής/τρια ολοκληρώνει τις σπουδές για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τη συμπλήρωση του ελάχιστου αριθμού μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ., καθώς και την επιτυχή ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η Συνέλευση του Τμήματος διαπιστώνει την ολοκλήρωση των σπουδών προκειμένου να χορηγηθεί το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).

16.2 Με την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας χορηγείται στον/η μεταπτυχιακό/η φοιτητή/ρια βεβαίωση περάτωσης σπουδών, χάνεται η φοιτητική του/ης ιδιότητα και παύει η συμμετοχή του/ης στα συλλογικά όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου.

16.3 Το Δ.Μ.Σ. πιστοποιεί την επιτυχή αποπεράτωση των σπουδών και αναγράφει βαθμό, με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων, κατά την ακόλουθη κλίμακα: Άριστα (8,5 έως 10), Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,5 μη συμπεριλαμβανομένου) και Καλώς (5 έως 6,5 μη συμπεριλαμβανομένου).

16.4 Ο τύπος του Δ.Μ.Σ. ανά είδος Π.Μ.Σ. είναι κοινός για όλα τα Τμήματα και τις Σχολές του Ε.Κ.Π.Α. και περιλαμβάνεται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ιδρύματος.

16.5 Στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην «Παγκόσμια Διακυβέρνηση και Ασφάλεια».

Άρθρο 17
ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ

17.1 Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του εγγράφου τίτλου του διπλώματος. Η καθομολόγηση λαμβάνει

χώρα στο πλαίσιο της Συνέλευσης του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης και σε χώρο του Τμήματος ή της Σχολής, παρουσία του/ης Διευθυντή/ντριας του Π.Μ.Σ., του/της Προέδρου του Τμήματος ή του/της Αναπληρωτή/τριας του/της και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου του Πρυτάνεως.

17.2 Αίτημα για τελετή ορκωμοσίας μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στη Μεγάλη Αίθουσα Τελετών του Κεντρικού κτηρίου εξετάζεται κατά περίπτωση από τον Πρύτανη, βάσει εκτίμησης των εκάστοτε δυνατοτήτων και του αριθμού των ορκιζόμενων που θα δηλώνεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. στη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας.

17.3 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες, που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το Π.Μ.Σ., σε εξαιρετικές περιπτώσεις (σπουδές, διαμονή ή εργασία στο εξωτερικό, λόγοι υγείας κ.λπ.), μπορούν να αιτηθούν στη Γραμματεία του Τμήματος εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης. Η εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης εγκρίνεται από τον/την Πρόεδρο του Τμήματος και τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών, Διεθνών Σχέσεων και Εξωστρέφειας.

Άρθρο 18
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Π.Μ.Σ.

18.1 Αξιολόγηση από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης

Το Π.Μ.Σ. αξιολογείται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης του Τμήματος που διοργανώνεται από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.). Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Αν το Π.Μ.Σ. κατά το στάδιο της αξιολόγησής του κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, λειτουργεί μέχρι την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών.

18.2 Εσωτερική αξιολόγηση

Η εσωτερική αξιολόγηση των ΠΜΣ πραγματοποιείται σε ετήσια βάση από τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) του Ιδρύματος. Στη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι στην υλοποίηση των ενεργειών και των δράσεων του ΠΜΣ και πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές/τριες, τα μέλη του διδακτικού προσωπικού, το προσωπικό διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής του ΠΜΣ.

Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης πραγματοποιείται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος, τις οδηγίες και τα πρότυπα της ΕΘΑΑΕ και σύμφωνα με τη φυσιογνωμία του προγράμματος σπουδών.

Η εσωτερική αξιολόγηση των ΠΜΣ περιλαμβάνει την αποτίμηση του διδακτικού έργου, καθώς και όλων των ακαδημαϊκών λειτουργιών και δράσεων του.

Αναλυτικότερα αξιολογούνται:

α) Το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έρευνα στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ο σύγχρονος χαρακτήρας του ΠΜΣ,

β) ο φόρτος εργασίας των μαθημάτων, καθώς και η πορεία και η ολοκλήρωση των μεταπτυχιακών σπουδών από τους/ις φοιτητές/τριες,

γ) ο βαθμός ικανοποίησης των προσδοκιών των φοιτητών/τριών από το Πρόγραμμα Σπουδών, τις προσφερόμενες υπηρεσίες υποστήριξης των σπουδών τους και το μαθησιακό περιβάλλον,

δ) τα μαθήματα του Προγράμματος σε εξαμηνιαία βάση μέσω ερωτηματολογίων που συμπληρώνουν οι φοιτητές/τριες του ΠΜΣ.

Η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης και η κοινοποίησή τους αποβλέπουν στη βιωσιμότητα του Προγράμματος, το υψηλό επίπεδο σπουδών, τη βελτίωση των παροχών του και την αποδοτικότητα των διδασκόντων του. Στο πλαίσιο αυτό ο/η Διευθυντής/ντρια του ΠΜΣ συγκεντρώνει τις φόρμες αξιολόγησης των φοιτητών/τριών ανά μάθημα, ενημερώνει τους/τις διδάσκοντες/σες του ΠΜΣ και μέσω της Συντονιστικής Επιτροπής αξιολογεί το προσφερόμενο έργο και καταλήγει σε προτάσεις βελτίωσης της αποδοτικότητας των διδασκόντων.

Άρθρο 19
ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

Το Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2035-2036 εφόσον πληροί τα κριτήρια της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, σύμφωνα με ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 20
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Οι ήδη εγγεγραμμένοι/ες φοιτητές/τριες ολοκληρώνουν τις σπουδές τους σύμφωνα με την απόφαση Συγκλήτου και τον Κανονισμό που ίσχυε κατά το έτος εισαγωγής τους στο ΠΜΣ.

Για όσα θέματα δεν ορίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία, στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ε.Κ.Π.Α. ή στην παρούσα απόφαση, αρμόδια να αποφασίσουν είναι τα όργανα του ΠΜΣ.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρύτανης

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΣΙΑΣΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α΄ 131 και π.δ. 29/2018/Α΄58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

• Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αιτήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση feksales@et.gr.

• Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση feksales@et.gr.

- Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €.
- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.
- Υπάρχει δυνατότητα ετήσιας συνδρομής οποιουδήποτε τεύχους σε έντυπη μορφή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών.

• **Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:**

Α. Αποστολή των εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**. Σχετικές εγκύκλιοι και οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου (**www.et.gr**) στη διαδρομή **Ανακοινώσεις** → **Εγκύκλιοι**.

Β. Κατ’ εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (www.et.gr). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: **Καποδιστρίου 34, 10432 Αθήνα**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γραφείο 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημοσιευτέας Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα έως και Παρασκευή: 8:00 - 13:30

02055131009260022